

full DOMINICAL

ANEU MAR ENDINS

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Bisbe de Terrassa

Comparteix el que importa. Sigues solidari

La campanya de Mans Unides d'enguany subratlla d'una manera especial allò que és essencial, a compartir, a la solidaritat. Permeteu-me que comenci aquesta reflexió recordant que el punt de partida de la nostra acció caritativa i social és anterior tant a la recerca de solucions concretes com a l'elaboració de projectes per a la promoció de persones i pobles; i també precedeix a la denúncia profètica dels mals estructurals. El punt de partida se situa a l'inici de la predicació de Jesús que comença fent una crida a la conversió: «Ha arribat l'hora i el Regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova» (Mc 1,15).

La crida a la conversió es refereix a una dimensió personal i interior, i també a la dimensió exterior, a les relacions humanes, interpersonals. És una crida a la conversió personal i a la conversió social. Ara bé, ¿com podem comprovar aquesta conversió social? La resposta es troba en el fet que ambdues dimensions mostren els seus fruits en la transformació que s'ha de produir en les relacions humanes, en l'àmbit de la societat. En els llibres dels profetes trobem textos il·luminadors: «L'únic dejuni que jo aprecio és aquest: deixa anar els qui has empresonat injustament, deslliga els qui tens sotmesos al jou, allibera els oprimits, fes a miques els jous de tota mena. Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, si algú no té roba vesteix-lo; no els defugis que són germans teus» (Is 58,6-7). També en la paràbola del judici final: «Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que fèieu a cadascun d'aquests germans meus, per petit que fos, m'ho fèieu a mi» (Mt 25,40).

A més de la crida a la conversió, hi ha una crida a la promoció de les persones i els pobles, al desenvolupament. És una vocació per a tot cristià. Tots i cadascun dels éssers humans estan cridats a créixer, a desenvolupar els dons rebuts, en primer lloc orientant la vida envers Déu, i també des de la seva pertinença a l'Església i a la humanitat. Som hereus d'allò que ens han transmès les generacions anteriors i estem cridats a aportar la nostra col·laboració al desenvolupament de la família humana fent fructificar els talents i les capacitats que Déu ens ha donat al servei dels altres, sentint molt viva la crida al desenvolupament social.

En el nostre món globalitzat, cada vegada som més conscients de la interdependència que hi ha entre persones, institucions i pobles. Aquesta interdependència reclama com a resposta una actitud moral i social, una virtut que anomenem solidaritat. En paraules de sant Joan Pau II, és la «determinació ferma i perseverant de comprometre's pel bé comú; és a dir, pel bé de tots i cadascú, perquè tots siguem veritablement responsables de tots (...). L'Església, en virtut del seu compromís evangèlic, se sent cridada a estar al costat d'aquestes multituds pobres, a discernir la justícia de les seves reclamacions i a ajudar a fer-les realitat sense perdre de vista el bé dels grups en funció del bé comú». Per això cal reconèixer «l'altre» com a persona, sentir-se responsable dels més febles, lluitar per la justícia i estar disposat a compartir els béns amb ells.

El proïsme, contemplat des dels ulls de la solidaritat, no és simplement un ésser humà amb els seus drets i deures corresponents i la seva igualtat fonamental, sinó que es converteix en algú que ha estat creat a imatge de Déu, que ha estat redimit per Jesucrist i que ha estat posat sota el dinamisme renovador de l'Esperit Sant. En conseqüència, ha de ser estimat amb el mateix amor amb que és estimat pel Senyor. La màxima expressió de la solidaritat és la vida i misteri de Jesús de Natzaret, la Paraula eterna de Déu que s'encarnà i habità entre nosaltres, assumint una naturalesa igual en tot a la nostra menys en el pecat. El proïsme no és un estrany, és el meu germà que necessita de la meua solidaritat.

ENTREVISTA

La canonització d'Óscar Romero

GREGORIO ROSA CHÁVEZ

El 24 de març de 1980, mentre celebrava l'Eucaristia —durant l'ofertori—, l'arquebisbe de San Salvador Óscar Arnulfo Romero va ser assassinat per un sicari. Romero tenia una gran sensibilitat envers els pobres i oprimits del seu país. Des del moment de la seva mort ha tingut una veneració popular d'abast mundial i actualment sembla que el procés de canonització es troba a prop de consumir-se. El cardenal Gregorio Rosa Chávez, bisbe auxiliar de San Salvador, amic de Romero, és el principal promotor d'aquesta causa.

La canonització és a prop?

Està tot a punt, pràcticament. El procés va molt bé; queda l'etapa final: el miracle. El Papa intervén per a la decisió final. El poble s'ha de preparar per a aquesta gràcia. Esperem molt aviat l'anunci de la seva canonització.

Vostè ha treballat dur perquè sigui així...

Realment, ara estic gaudint; la part dura va ser abans, quan estàvem contrariats, amb una gran oposició. I és que Romero és un home incòmode. En la seva darrera homília, quan va dir «cessi la repressió», va ser la seva sentència de mort. L'endemà el van matar. Provoca qüestions, però un cop convertits ens acull i ens passa com amb Jesucrist.

Com es viu actualment el seu testimoni a l'Església?

Quan Romero va ser beatificat vam tenir un terratrèmol espiritual. Molta gent va descobrir finalment que estava equivocada respecte a ell —se li havia fet molta propaganda en contra. Van saber llavors qui era, què va predicar... Estem en un moment molt bonic a nivell espiritual: cal anar-lo descobrint i buscant en ell una clau per al futur en un moment de tanta violència i de gran angoixa col·lectiva. A El Salvador, l'esperança no es veu per enlloc: ell és l'única llum que ens pot guiar en aquesta pau que tant necessitem.

Óscar Bardají i Martín

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ
Secretari general de la FECC

El darrer de molts parenostres

S'havien anat fent grans, sempre vinculats a la seva parròquia. Ella traspassà primer. Ell seguia participant en algunes activitats, poques, perquè les forces anaven disminuint. No deixava mai, però, la missa vespertina. Molts feligresos el coneixien i el saludaven i ell els corresponia agraït. Un jove d'una vintena d'anys ho feia amb assiduitat, interessant-se pel seu dia a dia. L'ancià ho agraïa especialment. L'absència de l'esposa, la solitud a casa, les hores i els dies que passaven lentament s'alleugerien amb aquestes trobades amb persones amigues i amb les trobades amb Déu Pare en la intimitat dels parenostres que sovintejaven. Emmalaltí, passà per l'hospital i després vingué la convalescència en un centre sociosanitari. El noi de la missa del vespre l'anava a veure cada setmana. El posava al dia de la vida parroquial, li portava salutacions d'altres persones i escoltava les seves explicacions sobre les vivències actuals o les d'altres moments de la seva vida. L'ancià ho agraïa. S'agreguà la malaltia i hagué de tornar a l'hospital. El jove continuà les visites, ara més sovintejades, que sempre aca-

baven amb un parenostre, bo i que el malalt cada vegada estava més desorientat. En la que va ser la darrera visita, l'ancià agafà la mà del jove i, des de la seva pacífica desorientació, encetà el parenostre, després l'ave-maria i el glòria i tornà a començar diverses vegades. Van ser els darrers parenostres comunitaris. Traspassà l'endemà.

Visitar un malalt és com visitar el Senyor. Ens ho ha dit Ell mateix: «Quan et vam veure malalt [...] i vinguérem a veure't? En veritat us ho dic: tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, m'ho fèieu a mi» (Mt 25,39-40). Compartir el reconfort i l'esperança, intentar descentrar de la preocupació aportant amicitat, goig, consol i ajuda. Fer viure positivament la visita per allunyar l'angoixa de la malaltia, de l'avançada vellesa. «No tinguis por, tingues només fe» (Mc 5,36).

La visita als malalts, valorant les relacions personals, és també un servei de la parròquia, de la comunitat dels creients. L'acte personal adquireix un caràcter comunitari. I som-hi, tots junts: Pare nostre...

HECHOS DE VIDA

MN. JOSEP M. ALIMBAU ARGILA

«Véncete a ti mismo»

Santa Teresita del Niño Jesús, doctora de la Iglesia y patrona de las Misioneras, que murió a los 24 años, escribía:

—«Estábamos en el **lavadero**. Una hermana, siempre que **sacaba** la ropa del agua, me salpicaba la **cara** con **agua sucia**.

»Mi primera intención era **tirarme** para atrás y **secarme** el rostro, y así **demostrar** a la hermana que me **mojaba**, que me **molestaba**.

»Pero enseguida pensé que era una **ocasión perdida** rehusar **unos tesoros** que me eran **ofrecidos** tan generosamente. Y no **demostré** ni **traslucí** mi **lucha interior**. Me **esforcé** en **ven-cerme** a mí misma. **Desee** recibir mucha **agua sucia** en esta **aspersión**. Al

final, había encontrado **gusto**. Me **prometí** que **volvería** al **lavadero**. Vi que estaba lleno de **pequeñas cosas** y **tesoros** que nos pueden **santificar**.

»Madre querida, soy un **alma muy pequeña** que tan sólo puede **ofrecer** a Dios cosas muy **pequeñas** e **insignificantes** como el **vencimiento** de mi **amor propio**, y que **dan** tanta **paz** al **alma**.

»Propongo **controlarme** más la próxima vez que vaya al **lavadero**.»

Tres Evangelistas ponen en boca de Jesús: «**Véncete** a ti mismo. **Toma** tu cruz. Y **sígueme**». Lejos de cada uno de nosotros todo **amor propio herido**. Hagámoslo **todo** por **amor**. Así nos **acercaremos** a Él, porque **Dios** es **Amor**.

Lectures de la missa diària i santoral

12. ■ Dilluns (■ Barcelona) (lit. hores: **2a setm.**) [Jm 1,1-11 / Sl 118 / Mc 8,11-13]. Santa Eulàlia (o Eulària), vg. i mr., patrona de Barcelona i cotitular de la catedral. Sant Gaudenc o Gaudenci, bisbe; sant Damià, soldat mr.; beat Reginald d'Orleans, prev. dominicà; beata Humbelina, viuda.

13. ■ Dimarts [Jm 1,12-18 / Sl 93 / Mc 8,14-21]. Sant Benigne, prev. i mr. (s. III); sant Gregori II, papa (romà, 715-731); santa Maura, mr.; sant Gimer, bisbe; beat Jordà de Saxònia, prev. dominicà; beata Cristina d'Spoleto, vg. agustina.

Comença el temps de Quaresma

14. ■ Dimecres de Cendra [Jl 2, 12-18 / Sl 50 / 2Co 5,20-6,2 / Mt 6,1-6.16-18]. Sant Ciril, monjo, i sant Metodi, bisbe, germans grecs (s. IX), evangelitzadors dels eslaus, copatrons d'Europa; sant Valentí, prev. romà i màrtir (s. III); sant Antoni (Antoniet), mr.

15. ■ Dijous [Dt 30,15-20 / Sl 1 / Lc 9,22-25]. Sant Faustí i santa Jovita, germans mrs.; santa Geòrgia, vg.; sant Claudi de La Colòmbia (†1682), prev. jesuïta; sant Joan Baptista de la Concepció, prev. trinitari.

16. ■ Divendres [Is 58,1-9a / Sl 50 / Mt 9,14-15]. Sant Onèsim, bisbe; santa Juliana, vg. i mr.; sant Honest; beat Joan de Sant Domènec, mr.; beat Simó de Càscia, prev. agustiniana; sant Porfiri, mr. (309) a l'Àsia Menor.

17. ■ Dissabte [Is 58,9b-14 / Sl 85 / Lc 5,27-32]. Sant Aleix Falconieri (†1310) i els altres 6 florentins fund. Servents de Maria o servites (1304, OSM). Sant Ròmul, mr. (302); sant Silví, bisbe.

18. ■ † Diumenge vinent, I de Quaresma (lit. hores: **1a setm.**) [Gn 9,8-15 / Sl 24 / 1Pe 3,18-22 / Mc 1,12-15]. Sant Simeó, bisbe de Jerusalem, parent de Jesús; sant Eladi (†632), bisbe de Toledo; beat Joan de Fièsola (fra Angèlic), prev. dominicà, pintor; santa Bernadeta Soubirous (†1879), verge, vident de Lourdes; beat Francesc de Regis Clé, prev. paül i màrtir.

DIUMENGE VI DE DURANT L'ANY

COMENTARI

Lectura del llibre del Levític

(Lv 13,1-2.45-46)

El Senyor digué a Moisès i a Aharon: «Si algú té a la pell una inflor, crostes o erupcions que facin témer el mal de la lepra, serà portat al sacerdot Aharon o a un dels seus fills sacerdots. Els qui pateixen del mal de la lepra han d'anar escabellats, amb els vestits esquinçats, tapats fins a la boca, i han de cridar: "Impur, impur!" Mentre el mal persisteixi, són impurs, i han de viure sols, fora del campament».

Salm responsorial (31)

R. *En vós he trobat el meu recer, vós em guardeu del perill.*

Feliç el qui ha estat absolt de la falta / i ha vist sepultat el seu pecat. / Feliç l'home a qui el Senyor no té en compte la culpa, / i dintre seu ja no manté l'engany. R.

M'he decidit a reconèixer la falta, / no us he amagat més el meu pecat. / Tan bon punt m'ho he proposat, Senyor, / m'heu perdonat la culpa comesa. R.

Alegreu-vos, justos, celebren el Senyor; / homes rectes, aclameu-lo. R.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 10,31-11,1)

Germans, quan mengueu o begueu, o feu alguna altra cosa, feu-ho tot a glòria de Déu. No si-gueu mai ocasió d'escàndol, ni per als jueus, ni per als grecs, ni per a l'Església de Déu, tal com faig jo, que en tot procuro d'adaptar-me a tots, i no busco allò que em convé a mi, sinó allò que convé als altres, perquè se salvin. Seguiu el meu exemple, tal com jo segueixo el de Crist.

✠ Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 1,40-45)

En aquell temps, es presenta a Jesús un leprós, s'agenolla i li diu, suplicant-lo: «Si voleu, em podeu purificar». Jesús, compadit, el tocà amb la mà i digué: «Sí que ho vull: queda pur». A l'instant la lepra desaparegué i quedà pur. Tot seguit Jesús el va fer marxar, després de recomanar-li seriosament de no dir-ho a ningú, sinó d'anar a fer-se examinar pel sacerdot, oferir per la seva purificació el que Moisès havia ordenat, i certificar així que ja era pur. Però ell, així que se n'anà, començà a proclamar-ho davant la gent i de fer-ho conèixer pertot arreu, tant, que Jesús ja no podia entrar manifestament als pobles, i havia de quedar-se a fora, en llocs despoblats. Però la gent venia a trobar-lo de tot arreu.

Lectura del libro del Levítico

(Lv 13,1-2.45-46)

El Señor dijo a Moisés y a Aarón: «Cuando alguno tenga una inflamación, una erupción o una mancha en la piel, y se le produzca una llaga como de lepra, será llevado ante el sacerdote Aarón, o ante uno de sus hijos sacerdotes. Se trata de un leproso: es impuro. El sacerdote lo declarará impuro de lepra en la cabeza. El enfermo de lepra andará con la ropa rasgada y la cabellera desgredada, con la barba tapada y gritando: "¡Impuro, impuro!". Mientras le dure la afección, seguirá siendo impuro. Es impuro y vivirá solo y tendrá su morada fuera del campamento».

Salmo responsorial (31)

R. *Tú eres mi refugio, me rodeas de cantos de liberación.*

Dichoso el que está absuelto de su culpa, / a quien le han sepultado su pecado; / dichoso el hombre a quien el Señor no le apunta el delito / y en cuyo espíritu no hay engaño. R.

Había pecado, lo reconocí, / no te encubrí mi delito; / propuse: «Confesaré al Señor mi culpa», / y tú perdonaste mi culpa y mi pecado. R.

Alegraos, justos, y gozad con el Señor; / aclamadlo los de corazón sincero. R.

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Cor 10,31-11,1)

Hermanos: Ya comáis, ya bebáis o hagáis lo que hagáis, hacedlo todo para gloria de Dios. No deis motivo de escándalo ni a judíos, ni a griegos, ni a la Iglesia de Dios; como yo, que procuro contentar en todo a todos, no buscando mi propia ventaja, sino la de la mayoría, para que se salven. Sed imitadores míos como yo lo soy de Cristo.

✠ Lectura del santo Evangelio según san Marcos (Mc 1,40-45)

En aquel tiempo, se acercó a Jesús un leproso, suplicándole de rodillas: «Si quieres, puedes limpiarme».

Compadecido, extendió la mano y lo tocó diciendo: «Quiero: queda limpio». La lepra se le quitó inmediatamente y quedó limpio. Él lo despidió, encargándole severamente: «No se lo digas a nadie; pero para que conste, ve a presentarte al sacerdote y ofrece por tu purificación lo que mandó Moisés, para que le sirva de testimonio». Pero cuando se fue, empezó a pregonar bien alto y a divulgar el hecho, de modo que Jesús ya no podía entrar abiertamente en ningún pueblo; se quedaba fuera, en lugares solitarios; y aun así acudían a él de todas partes.

Si vols, em pots purificar

P. JAUME SIDERA, claretia

Jesús cura el leprós, d'Ann Lukesh (2014)

Qualsevol temps passat fou pitjor. Mireu la situació del leprós. La Llei el condemnava a la marginació social i religiosa, tant pel perill de contagi com perquè la lepra el feia un maleït de Déu. I l'allunyava del temple, de la sinagoga, de la vida civil.

A l'antiga leproseria de Barcelona hi havia una senyora leprosa que em va dir la conclusió que atribuïa al P. Claret: «En aquest món tot és fam, fems i fum...». Recordeu l'illa de Molokai amb el P. Damià...

El leprós de l'evangeli, bandejant la legalitat, gosa atansar-se a Jesús. Sap que és bo i se'n compadirà. L'ha ben encertada. Quina pregària més bonica! Ens la podríem fer nostra quan sembla que no sabem pregar com cal: «Si vols, em pots purificar...». Algun brot de lepra portem al bell dins de l'ànima.

Jesús no se l'esperava aquesta. El cor se li en va... La Llei podrà dir el que vulgui... Però el malalt també és fill de Déu i necessita un manyac seu. «És clar que ho vull: queda pur.»

Tocant el leprós Jesús quedava inhabilitat per al culte i no podia entrar en cap lloc poblat. I declarar pur o impur un leprós competia només als sacerdots. Cap laic, per molt profeta que fos, no hi estava autoritzat. Jesús accepta les conseqüències del que fa.

Ens ensenya a fer de la nostra vida una lloança a Déu, a relacionar-nos amb els altres amb respecte, flexibilitat i fermesa alhora, ajudant a tothom a realitzar-se humanament com a deixebles i seguidors de Crist... Identificant-nos amb ell fins poder dir amb l'audàcia de sant Pau: «Seguiu el meu exemple, tal com jo segueixo el de Crist». Tant de bo!

VIDA DIOCESANA

Activitats del Sr. Bisbe

Aquest dissabte 10, a les 13 h. Missa de Santa Escolàstica al Santuari de la Mare de Déu de Puiggraciós, amb la comunitat benedictina.

Dilluns 12. Encontre nacional de consiliaris del Moviment de Cursets de Cristiandat.

Dimecres 14, a les 20 h. Missa del Dimecres de Cendra a la Catedral.

Dijous 15 i divendres 16. Reunió de bisbes de la CET.

Dissabte 17, a les 11 h. Ordenació presbiteral a la parròquia de Sant Francesc d'Assís de Sabadell de Fra Manuel Hernández Rodríguez, OFM.

Visita Pastoral

Aquest diumenge 11, a les 12.30 h. Missa Estacional a la parròquia de la Santa Creu de Terrassa.

Dimarts 13 i dimecres 14. Visita Pastoral a la parròquia de la Santa Creu de Terrassa.

Diumenge 18, a les 11 h. Missa Estacional i festa patronal a la parròquia de Sant Valentí de Terrassa.

Notícies

Trobada de diaques permanents de la Província Eclesiàstica. Com cada any, els diaques permanents de la Província Eclesiàstica de Barcelona varen celebrar la festa de Sant Fructuós, bisbe, i els seus diaques Sant Auguri i Sant Eulogi, màrtirs de Tarragona. La celebració tingué lloc el dissabte 20 de gener a la Catedral de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat. La presidí Mons. Agustí Cortés, bisbe d'aquella diòcesi. Hi participaren diaques de la diòcesi de Terrassa, alguns amb la seva esposa.

Missa Estacional a Matadepera. El diumenge 21 de gener, Mons. Salvador Cristau, Bisbe auxiliar, presidí la Missa Estacional a la parròquia de Sant Joan

Baptista de Matadepera amb motiu de l'inici de la Visita Pastoral. Després de la Missa tingué lloc la processó amb la imatge de sant Sebastià pels carrers cèntrics de la vila.

Cloenda de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. Mons. Salvador Cristau, Bisbe auxiliar, presidí el 25 de gener la pregària de cloenda de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. Va estar acompanyat pel Rvd. Benjamí Planes, president del Consell Ecumènic de Catalunya, pel Rvd. Guillermo Wilches, prevere de l'Església espanyola Reformada Episcopal, i per Mn. Josep Esplugas, delegat episcopal d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses.

Agenda

Celebració de la Mare de Déu de Lourdes. Aquest dissabte dia 10, a les 18.30 h, Missa de la Mare de Déu de Lourdes. Lloc: Fundació Busquets de Terrassa.

Ordenació presbiteral. Dissabte 17 de febrer, a la parròquia de Sant Francesc d'Assís de Sabadell, regentada pels franciscans, Mons. Saiz Meneses ordenarà de prevere Fra Manuel Hernández Rodríguez, OFM.

Trobada d'escolans. Dissabte 17 de febrer, de 10 a 17 h. Lloc: Seminari Diocesà (c/ Santjoanistes 2, Valldoreix). Hi haurà activitats, jocs, Missa. Cal portar el dinar (la beguda i els postres els dona el Seminari). Cal l'autorització paterna. Contacte: t. 655 432 782 (Mn. Eduard) i 645 049 684 (Jan Martínez).

REMAD MAR ADENTRO

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Obispo de Terrassa

Comparte lo que importa. Sé solidario

La campanya de Manos Unidas de este año apunta de una manera especial a lo esencial, al compartir, a la solidaridad. Permetidme que comience mi reflexión recordando que el punto de partida de nuestra acción caritativa y social es anterior tanto a la búsqueda de soluciones concretas como a la elaboración de proyectos para la promoción de personas y pueblos; y también precede a la denuncia profética de los males estructurales. El punto de partida se sitúa en el inicio de la predicación de Jesús que hace una llamada a la conversión: «El tiempo se ha cumplido y el Reino de Dios está cerca; convertíos y creed en la Buena Nueva» (Mc 1,15).

La llamada a la conversión se refiere a una dimensión personal e interior, y también a la dimensión exterior, de las relaciones humanas, interpersonales. Es una llamada a la conversión personal y a la conversión social. Ahora bien, ¿cómo podremos verificar esa conversión social? La respuesta está en el hecho de que am-

bas dimensiones muestran sus frutos en la transformación que se ha de producir en las relaciones humanas, en el ámbito de la sociedad. En los libros de los profetas encontramos textos iluminadores: «¿No es éste el ayuno que quiero: desatar las cadenas inicuas, romper las ataduras del yugo, volver a liberar a los oprimidos y deshacer todo tipo de sometimiento? ¿No consiste acaso en compartir el pan con el hambriento, en meter en la propia casa a los que carecen de techo, en el vestir a quien veas desnudo?» (Is 58,6-7). También en la parábola del juicio final: «En verdad os digo que cuanto hicisteis a unos de estos hermanos míos más pequeños, a mí me lo hicisteis» (Mt 25,40).

Además de la llamada a la conversión, tiene lugar una llamada a la promoción de las personas y de los pueblos, al desarrollo. Es una vocación para todo cristiano. Todos y cada uno de los seres humanos están llamados a crecer, a desarrollar los dones recibidos, en primer lugar orientando

la vida hacia Dios, y también desde su pertenencia a la Iglesia y a la humanidad. Somos herederos de lo que nos han legado las generaciones anteriores y estamos llamados a aportar nuestra colaboración al desarrollo de la familia humana haciendo fructificar los talentos y capacidades que Dios nos ha dado, al servicio de los demás, sintiendo muy viva la llamada al desarrollo social.

En nuestro mundo globalizado, cada vez somos más conscientes de la interdependencia que hay entre personas, instituciones y pueblos. Dicha interdependencia reclama como respuesta una actitud moral y social, una virtud que llamamos solidaridad. En palabras de san Juan Pablo II, es la «determinación firme y perseverante de empeñarse por el bien común; es decir, por el bien de todos y cada uno, para que todos seamos verdaderamente responsables de todos (...). La Iglesia, en virtud de su compromiso evangélico, se siente llamada a estar junto a esas multitudes pobres, a discernir la justicia de

sus reclamaciones y a ayudar a hacerlas realidad sin perder de vista al bien de los grupos en función del bien común». Para ello hay que reconocer al «otro» como persona, sentirse responsable de los más débiles, luchar por la justicia y estar dispuesto a compartir los bienes con ellos.

El prójimo, contemplado desde los ojos de la solidaridad, no es simplemente un ser humano con sus derechos y deberes correspondientes y su igualdad fundamental, sino que se convierte en alguien que ha sido creado a imagen de Dios, que ha sido redimido por Jesucristo y que ha sido puesto bajo el dinamismo renovador del Espíritu Santo. Por consiguiente, debe ser amado con el mismo amor con que es amado por el Señor. La máxima expresión de solidaridad es la vida y misterio de Jesús de Nazaret, la Palabra eterna de Dios que se encarnó y habitó entre nosotros, asumiendo una naturaleza igual en todo a la nuestra excepto en el pecado. El prójimo no es un extraño, es mi hermano que necesita mi solidaridad.